

התקוות לגאולה

קבר האר"י
(ויקיפדיה)

קבר ר' יוסף קארו
(ויקיפדיה)

המרכז הרוחני בצפת

← לפניכם רשימה הכוללת שמות דמויות ומושגים שנזכרו בעמוד 138 בספר הלימוד. עליכם לחבר בין כל מושג לדמות הקשורה אליו ולכתוב כיצד הם קשורים זה לזה.

שימו לב! ישנו מושג הקשור לשתי דמויות (כפי שתראו להלן).

שמות המושגים: שולחן ערוך, תורת הנסתר, פולמוס הסמיכה.
שמות הדמויות: רבי יעקב בירב, רבי יוסף קארו, רבי לוי בן חביב, האר"י הקדוש.

- שם המושג: _____ הדמות הקשורה אליו: _____
הקשר ביניהם: _____
- שם המושג: _____ הדמות הקשורה אליו: _____
הקשר ביניהם: _____
- שם המושג: _____ הדמות הקשורה אליו: _____
הקשר ביניהם: _____
- דמות נוספת הקשורה אליו: _____
הקשר ביניהם: _____

← לפניכם קטע מדבריו של רבי יעקב בירב, מחכמי צפת, המתייחס למציאות בזמנו. קראו את הקטע וענו על השאלות:

”ועתה.. חרה אף בעמו ויפרוץ בם פרץ על פרץ.. ויהי עם ה' אלה מפוזר ומפורד, כולנו כצאן תעינו, איש לדרכו פנינו, ועווננו רבו למעלה מראש, מידי יום ביומו נפלה עטרת ראשנו, חולל לארץ נזרנו.. ועתה, כמעט רגע היתה תחנה מאת ה' אלוקינו, להשאיר לנו פליטה ולהחיותנו כהיום הזה ויעלנו מבור שאון גלויות והשמדות, אשר .. עלו על צווארנו בארצות העמים, ויביאנו אל המקום הזה אשר בחר בו, ואל העיר אשר נקרא שמו עליה, ויתן לנו יתד במקום קדשו.”
(הרב בן חביב, ל'. הסמיכה, שאלות ותשובות, וניציאה, שכ"ה, עמודים רעז ע"א - שכח ע"ב)

שאלות:

- לאיזה אירוע טראומטי שאירע לעם היהודי (עליו למדתם בפרקים הקודמים), מתייחס רבי יעקב בירב בראשית דבריו?
- ”ויביאנו אל המקום.. ואל העיר..”. על פי מה שלמדתם, לאיזו עיר התכוון רבי יעקב בירב?
- איזו מסורת ניסה לחדש ר' יעקב בירב ועל איזו אווירה מעיד ניסיון זה?
- מה היה הרקע לאווירה זו? בססו תשובתכם על מה שעניתם בסעיף א ועל מה שלמדתם בכיתה.

מנשה בן ישראל

דיוקן של מנשה
בן ישראל המיוחס
לרמברנדט (ויקיפדיה)

קראו את המידע בעמוד 140 בספר הלימוד אודות מנשה בן ישראל וכתבו ליד כל משפט - נכון או לא נכון. כאשר המשפט הוא לא נכון, כתבו לידו את התשובה הנכונה (ראו דוגמא להלן).

• היה בן למשפחת אנוסים. _____

• משפחתו ברחה מפורטוגל לאנגליה. לא נכון. משפחתו ברחה לאמסטרדם שבהולנד. _____

• הוא הציע לממשלת גרמניה לקבל אליה את היהודים, לאחר שגורשו ממנה מאות שנים קודם לכן. _____

• הוא כתב ספר בשם "מקווה ישראל", בו הוסברה דרכו המיוחדת של העם היהודי, ובתוכה הגלות והגאולה, כחלק מתהליך שהוא צריך לעבור. _____

• באנגליה, באותה תקופה, התפתחו תפיסות חדשות שכללו ציפייה לגאולת העם היהודי כחלק מהתקדמות העולם כולו לקראת גאולה. _____

• רבי מנשה בן ישראל זכה לראות בחייו את השלמת תהליך שיבת היהודים לאנגליה. _____

• צו גירוש היהודים בוטל וכל היהודים שחפצו בכך, יכלו להגר לאנגליה. _____

• אילו הייתם פוגשים את מנשה בן ישראל, אלו שאלות הייתם מעוניינים לשאול אותו? _____

קראו את הטבלה הבאה על פי מה שלמדתם (תוכלו לחזור ולקרוא בעמודים 136 - 137 ובעמוד 140).

מנשה בן ישראל	דונה גרציה	
		מקום מגוריהם ופעילותם
		המקום בו שאפו ליישב את בני עמם
		הפעולות שעשו לשם כך
		האם תוכניתם התממשה? מדוע?

קראו שאלת בונוס: אילו מנשה בן ישראל ודונה גרציה היו נפגשים, איזו שאלה, לדעתכם, היה כל אחד מהם שואל את השני? _____

קראו על פי עמוד 140 - מהו הקושי עמו התמודדו רבים מצאצאי האנוסים, כפי שבא לידי ביטוי בסיפור חייו של ברוך שפינוזה? _____